

Istorijsko-verske razlike značaja i važnosti Jerusalema za Jevreje i Arape

Autor teksta i izbor slika: Aron Albahari

1. JEVREJI SU OSNOVALI (PODIGLI) JERUSALEM. TO JE UČINIO JEVREJSKI KRALJ DAVID 1004. g.p.n.e.

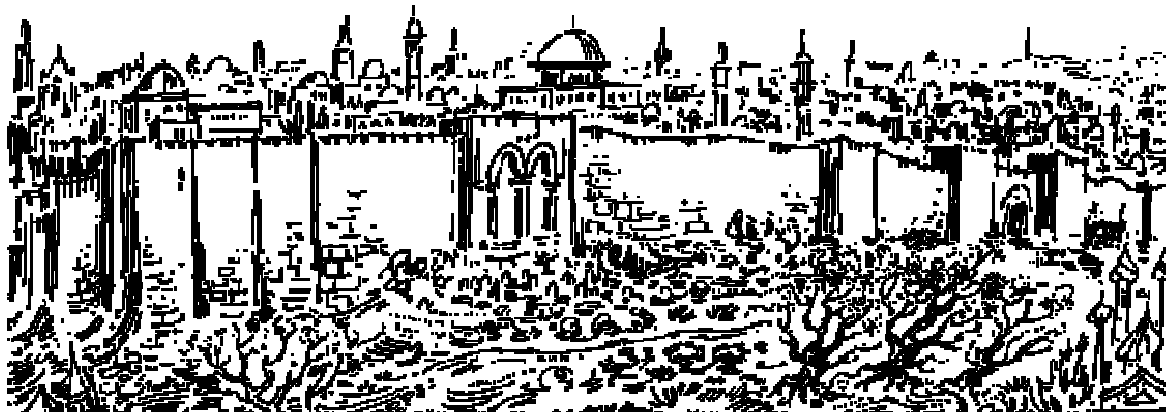
Kralj David sa lirom

Jerusalem i Hram iz vremena kralja Heroda

- Arapi su osvojili Jerusalem 636.god., dakle 16 vekova kasnije nakon što je on već postojao kao grad i bio glavni grad dveju jevrejskih država – kraljevine Izrael i kraljevine Judeje.

2. IME GRADA „JERUSALEM“ SU MU DALI JEVREJI, ONO JE JEVREJSKO I ZNAČI „GRAD MIRA“ I KAO TAKVO JE UŠLO U OPŠTE SVETSKU ISTORIJU.

- Arapi ga zovu Al-Kuds, imenom koje je malo poznato van arapskog sveta.

3. JEVREJI ŽIVE U JERUSALEMU VEĆ 3000 god. (30 VEKOVA) I TO OD NJEGOVOG NASTANKA.

- Arapi žive u Jerusalemu nešto više od 13 vekova, od kada su ga osvajanjem zauzeli.

4. JERUSALEM JE BIO SKORO 6 VEKOVA GLAVNI GRAD I POLITIČKI CENTAR DVEJU JEVREJSKIH DRŽAVA; KRALJEVINE IZRAEL – 74 god. (OD 1004. god. DO 930. god. p.H. – KRALJEVI DAVID I SOLOMON) I KRALJEVINE JUDEJE – 492 godine (PERIOD VLADAVINE 19 JEVREJSKIH KRALJEVA, OD 930 DO 586. god. p.H., TE ZA VREME VLADAVINE HAŠMONEJACA, KRALJA HERODA VELIKOG I KRALJA AGRIPA I OD 142.god. p.H. DO 4.god.n.e.).

- Jerusalem nikada nije bio glavni grad niti politički centar bilo koje arapske ili islamske države.

5. BRDO HRAMA U JERUSALEMU JE MESTO GDE JE NASTALA – UTEMELJENA JEVREJSKA RELIGIJA (VERA) 1900 god. p.H. TO JE MESTO GDE JE JEVREJSKI PRAOTAC ABRAHAM, KOJI JE TU ŽIVEO, TREBAO ŽRTVOVATI SVOGA SINA ISAKA DA BI BOGU ISKAZAO VERNOST I TAJ SE ČIN UZIMA KAO POČETAK JEVREJSKOG PRIMANJA JUDAIZMA KAO PRVE JEDNOBOŽAČKE RELIGIJE U SVETU.

Anđeo zaustavlja Abrahamovo žrtvovanje Isaka – Rembrandt, 1634.g.

- Islamska religija je nastala (razvila se) 624. god. u Arabiji, na prostoru gradova Meke i Medine, dve i po hiljade godina (25 vekova) kasnije. Muhamed, kao utemeljitelj islama, nikada nije bio u Jerusalemu. On je samo usnuo „da je jedne noći 620. god., na nebeskoj životinji Burak doleteo u Jerusalem da se pomoli, i da je potom uzleteo u raj“.

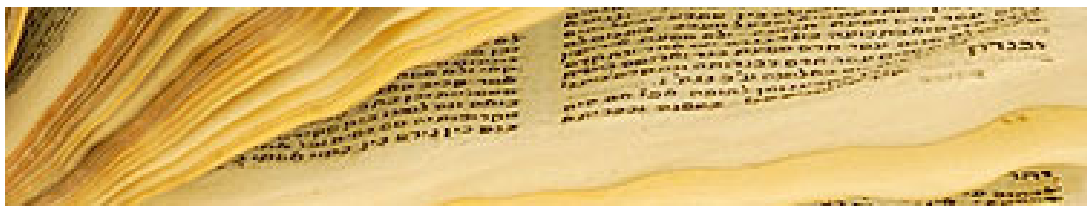
6. ZBOG SVOG ZNAČAJA KAO MESTA NASTANKA JEVREJSKE RELIGIJE, JERUSALEM JE JEVREJIMA NAJSVETIJI GRAD I ZBOG TOGA JE NA MESTU BRDA HRAMA JEVREJSKI KRALJ SOLOMON PODIGAO SVETIŠTE – HRAM U KOJI JE POLOŽIO ZAVETNI KOVČEG SA 10 BOŽIJIH ZAPOVEDI.

JEVREJI NA HODOČAŠĆE IDU U JERUSALEM (PO VERSKIM PROPISIMA TRI PUTA GODIŠNJE NA PRAZNIKE SUKOT, PESAH I ŠAVUOT), OLTARI JEVREJSKIH SINAGOGA U CELOM SVETU SU OKRENUTI PREMA JERUSALEMU, JEVREJI KADA SE MOLE OKREĆU SE LICEM PREMA JERUSALEMU, POBOŽNI JEVREJI TEŽE DA, KADA UMRU BUDU SAHRANJENI U JERUSALEMU NA SVETOM GROBLJU NA MASLINOVOJ GORI „ KUDA ĆE MESIJA, KADA BUDE DOŠAO NA ZEMLJU, UĆI U SVETI GRAD JERUSALEM NA BRDO HRAMA".

- Za Arape (i muslimane celog sveta) najsvetiji grad je Meka, zatim grad Medina i na hodočašće – hadžiluk Arapi (muslimani) idu u Meku (prema verskim propisima jednom godišnje), prilikom molitve okreću se licem prema Meki i minareti njihovih džamija su okrenuti prema Meki.

7. JERUSALEM SE U BIBLIJI, SVETOJ KNJIZI JEVREJA, POIMENIČNO POMINJE 667 PUTA.

- U Kuranu, svetoj knjizi muslimana, niti jednom.

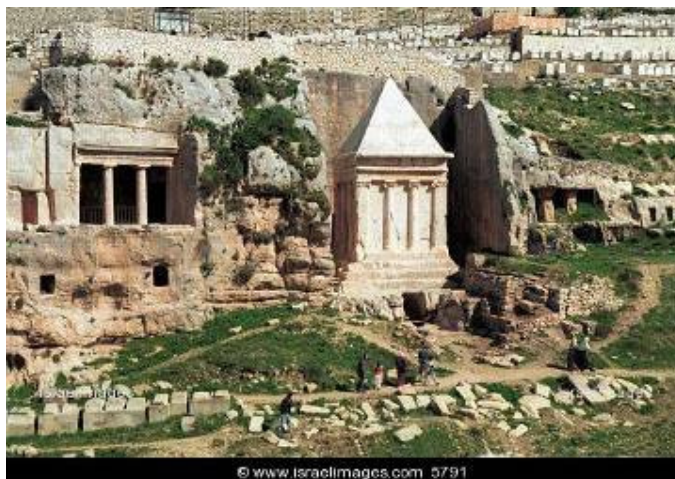
8. U JERUSALEMU SE NALAZE SLEDEĆI SPOMENICI JEVREJSKE ISTORIJE I RELIGIJE:

ZID PLAČA (ZAPADNI ZID), BRDO CION SA GROBNICOM KRALJA DAVIDA, AKROPOLA DAVIDOVOG GRADA IZ VREMENA I HRAMA SA IZVOROM GIHON, HEZEKIJEVIM TUNELOM I BAZENOM ŠILOAH, CITADELA KRALJA DAVIDA, GROBNICA SUDACA – SANHEDRIN, GROBNICA KRALJEVA, GROBNICA SUDIJE ŠIMONA HA CADIKA, PORODIČNA GROBNICA KRALJA HERODA, GROBNICE PROROKA I SVEŠTENIKA SAMUELA, ABŠALOMA, ZAHARIA, BEN HEZIRA, JEHOŠHAFATA, GROBNICA PRAMAJKE RAHELE, SOLOMONOVI STUBOVI, SVETO GROBLJE NA MASLINOVOJ GORI.

Abšalomova grobnica

Zaharijeva i Ben Hezireva grobnica u dolini Kidron

Akropola Davidova grada

Davidova Citadela

Grobnica pramajke Jevreja - Rahele

Izvor Gihon

Tunel Zapadnog zida

- Spomenici arapske istorije i religije su: Omarova džamija (sagrađena na mestu srušenog jevrejskog Hrama) i džamija Al Aksa (sagrađena na platou jevrejskog Hrama i Solomonovih odaja).

Kupola Omarove džamije na platou porušenog jevrejskog Hrama i Zid plača (Zapadni zid)

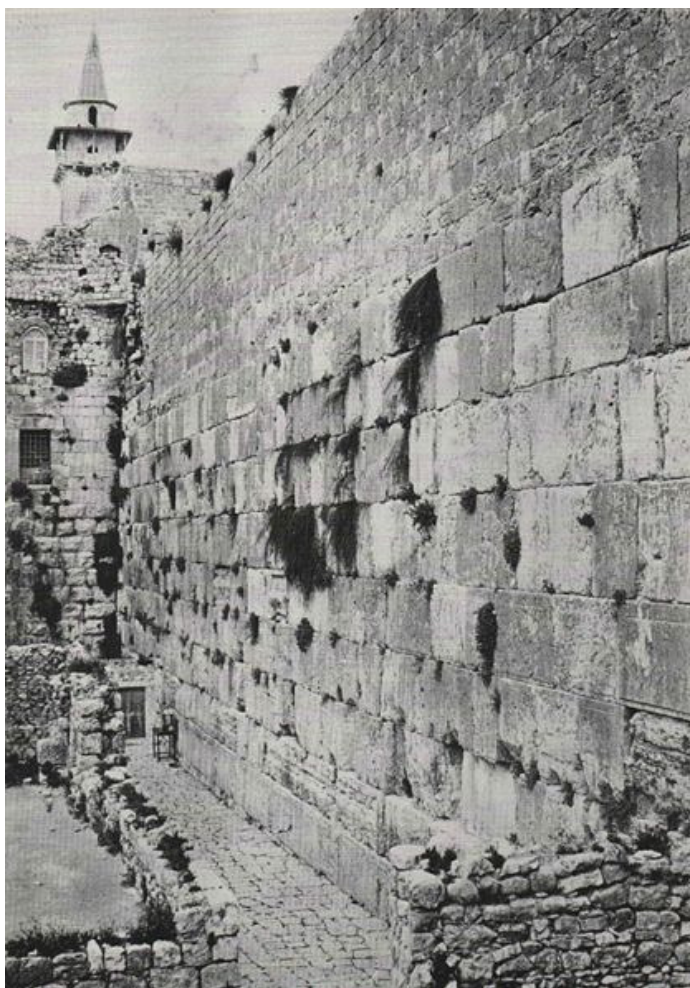
Kupola džamije Al Aksa na platou porušenog Hrama

Iz archive starih slika

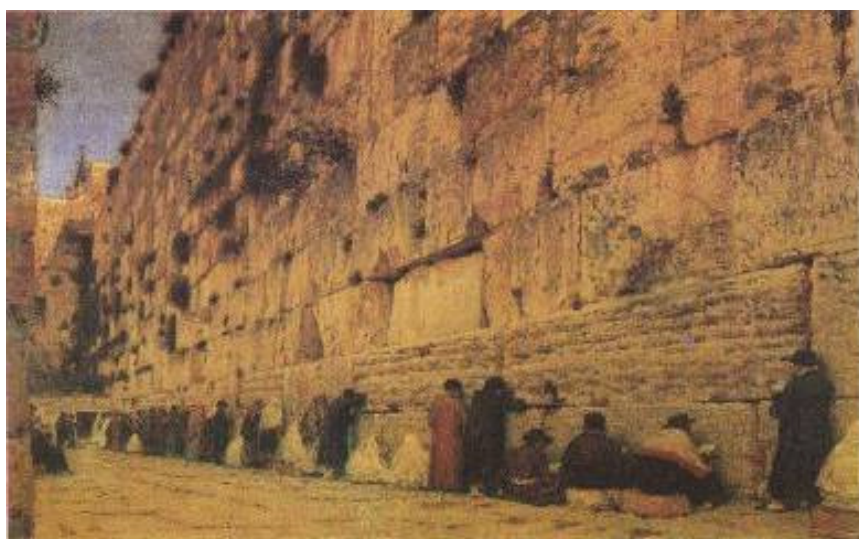

Jevreji u molitvi na Zapadnom zidu (*Ha Kotel Ha Ma'araviu*), jedne od najstarijih fotografija, autora Feliksa Bonfilsa, iz 1870. godine.

**Ha Kotel Ha Ma'aravi – Zapadni zid (Zid plača),
1870. godina**

Autor teksta i izbor slika: Aron Albahari